

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2026-05-29
KONTAKT: Presstjänsten tel. 08-787 02 00

Kriget i Mellanöstern medför risker för den finansiella stabiliteten

Kriget i Mellanöstern har skapat turbulens på de finansiella marknaderna, men det globala finansiella systemet har fungerat väl. Osäkerheten är dock stor. Ju längre kriget fortgår desto större är risken att inflationen och räntorna ökar samtidigt som konjunkturen försämras, vilket kan påverka flera finansiella marknader och aktörer negativt. Det finns dessutom flera globala sårbarheter som skulle kunna förstärka varandra och förvärra en sådan negativ utveckling. Sverige har ett bra utgångsläge, men det finns strukturella risker i banksystemet exempelvis kopplade till bankernas internationella beroenden och betydande exponeringar mot den kommersiella fastighetssektorn.

Det finansiella systemet har fungerat väl, men osäkerheten är stor

Osäkerheten i omvärlden har varit förhöjd en tid och har ökat ytterligare till följd av kriget i Mellanöstern. Trots stundtals stor turbulens på finansmarknaderna har det globala finansiella systemet fungerat väl under våren. Osäkerheten är dock stor och ju längre kriget drar ut på tiden desto större är risken för högre inflation och räntor i kombination med en svagare konjunktur. I ett sådant scenario kan marknadssentimentet försämras snabbt, med högre riskpremier och en sämre funktionalitet på finansiella marknader som följd.

Till detta kommer flera globala sårbarheter som skulle kunna förvärra utvecklingen, exempelvis höga och växande offentliga skulder i flera stora ekonomier, den växande icke-banksektorn och höga tillgångsvärderingar. Dessutom ökar cyberhoten i takt med den geopolitiska oron och den snabba AI-utvecklingen, vilket ställer högre krav på de finansiella aktörernas beredskap och riskhantering. Om flera av dessa negativa skeenden skulle inträffa samtidigt kan

det få allvarliga konsekvenser för den globala finansiella stabiliteten, med spridningseffekter till Sverige.

Bra utgångsläge för det svenska finansiella systemet men risker kvarstår

Stress på de globala finansmarknaderna kan snabbt påverka aktörer i det svenska finansiella systemet. Hittills har de dock klarat av utmaningarna väl, inte minst har bankerna haft god tillgång till finansiering och likviditet i samtliga valutor. Kreditgivningen är alltså dämpad, men de strukturella riskerna kopplade till exempelvis fastighetsföretagens skuldsättning kvarstår.

Fastighetsföretagen har fortfarande höga skulder och har nu ännu kortare ränte- och kapitalbindningstider. De utmanas dessutom av en svag hyresmarknad och i ett sämre läge riskerar de att behöva vidta åtgärder för att refinansiera låneförfall och förbättra sin finansiella position. Längre ränte- och kapitalbindningstider skulle därför stärka fastighetssektorns motståndskraft.

Hushållens skuldkvot har minskat de senaste åren men är fortsatt relativt hög, samtidigt som hushållen har korta räntebindningstider. I ett scenario där inflationen och räntorna stiger riskerar hushållen att behöva minska sin konsumtion, vilket skulle förstärka en konjunkturedgång. Det är viktigt att regering och riksdag inför ett nytt inkomstbaserat verktyg, som ett skuldkvotstak, för att motverka att hushållens skulder återigen börjar utvecklas i en riktning som inte är långsiktigt hållbar.

Oförändrat kontracykliskt buffertvärde på 2 procent

Hushåll och företag har fortsatt god tillgång till finansiering, samtidigt som kreditgivningen ökar i måttlig takt. Den samlade skuldsättningen hos hushåll och företag i förhållande till BNP och inkomster minskade också något under slutet av 2025. Sammantaget tyder detta på att uppbyggnaden av cykliska systemrisker är begränsad, samtidigt som de svenska bankerna har en god motståndskraft och handlingsutrymme att hantera olika störningar. Riksbanken lämnar därför det kontracykliska buffertvärdet oförändrat på dess positiva neutrala nivå om 2 procent.

En pressträff med riksbankschef Erik Thedéen och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls idag klockan 11:00 på Riksbanken. För att delta krävs presslegitimation eller motsvarande. Obligatorisk föranmälan till pressekreterare Susanne Meyer, susanne.meyer@riksbank.se senast idag klockan 10:00. Pressträffen sänds direkt på riksbank.se.